

Ryszard Żmuda

Warsztaty elektronicznego nauczania w Uniwersytecie Medycznym w Łodzi (28-29 I 2010 r.)

Forum Bibliotek Medycznych 3/2 (6), 453-462

2010

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach
dozwolonego użytku.

Dr Ryszard Żmuda
Łódź - UM

**WARSZTATY ELEKTRONICZNEGO NAUCZANIA
W UNIWERSYTECIE MEDYCZNYM W ŁODZI
(28-29 I 2010 R.)**

Biblioteka Główna Uniwersytetu Medycznego w Łodzi oraz Wydział Dziennikarstwa i Komunikacji Społecznej Wyższej Szkoły Umiejętności Społecznych w Poznaniu zorganizowały w dniach 28-29 stycznia 2010 roku w Łodzi, w gmachu byłej Wojskowej Akademii Medycznej im. gen. dyw. prof. Bolesława Szareckiego (pl. gen. broni Józefa Hallera 1)¹, ogólnopolskie warsztaty e-nauczania pt.: *Wykorzystanie platformy edukacyjnej Moodle w dydaktyce bibliotecznej*.

Pierwszej – uroczystej części – warsztatów przewodniczył prof. dr hab. Józef Kobos, Łódź-UM, który w zagajeniu powiedział m.in.:

„Dzisiejsze warsztaty poświęcone są nowoczesnemu spojrzeniu na edukację, nie tylko w zastosowaniu do spraw bibliotecznych, ale także wszędzie tam, gdzie istnieje możliwość nauczania na odległość, tzw. e-learningu. Metoda ta jest przyjazna dla wykładowców i studentów. Dobrze, że wśród nas są również przedstawiciele różnych kierunków studiów z wielu wydziałów.

Myślę, że wszędzie tam, gdzie nie istnieje konieczność wprowadzenia tzw. godzin kontraktowych można zastosować platformę Moodle. Jest to oprogramowanie Open Source, praktycznie dostępne dla każdego, z użyciem ulubionej wyszukiwarki”.

Następnie słowa powitania skierował do zgromadzonych dyrektor biblioteki uczelnianej dr Ryszard Żmuda: „Wielce Szanowni Państwo! Serdecznie witam Dostojnych Gości, Znakomitych Wykładowców i Drogich Uczestników warsztatów elektronicznego nauczania, które zostały zorganizowane w Łodzi akademickiej, obchodzącej jubileusz 65-lecia w 2010 roku, mieście czterech kultur, przez Bibliotekę Główną UM oraz Wydział Dziennikarstwa i Komunikacji Społecznej WSUS.

Wykładowcami są nauczyciele akademicy: z Akademii Górniczo-Hutniczej w Krakowie, Uniwersytetu Ekonomicznego w Krakowie, Politechniki Łódzkiej, Uniwersytetu Łódzkiego, Wyższej Szkoły Umiejętności Społecznych w Poznaniu

¹ W 2002 roku utworzono z połączenia akademii medycznych (cywilnej – AM i wojskowej – WAM) Uniwersytet Medyczny w Łodzi

i Uniwersytetu Warszawskiego, a uczestnikami warsztatów: dyrektor, wicedyrektorzy, kierownicy i pracownicy bibliotek uczelni medycznych (z Białegostoku, Bydgoszczy, Gdańska, Katowic, Krakowa, Lublina, Łodzi, Poznania, Szczecina, Warszawy i Wrocławia) oraz z Instytutu Medycyny Pracy w Łodzi i Uniwersytetu Adama Mickiewicza z Poznania.

Otwarcie warsztatów uświetniły swoją obecnością Władze naszej Uczelni: prof. dr hab. Anna Jegier, Prorektor ds. Nauczania i Wychowania – witamy Panią Rektor -, prof. dr hab. Adam Antczak, Dziekan Wydziału Lekarskiego, prof. dr hab. Dariusz Moczulski, Prodziekan ds. Dydaktyki Wydziału Wojskowo-Lekarskiego, prof. dr hab. Jan Czernicki, Prodziekan ds. Dydaktyki Wydziału Fizjoterapii, prof. dr hab. Alina Morawiec-Sztandera, Prodziekan ds. Nauki Wydziału Fizjoterapii, prof. dr hab. Joanna Szczepańska, Prodziekan ds. Dydaktyki Wydziału Lekarsko-Dentystycznego, prof. dr hab. Andrzej Głąbiński, Prodziekan ds. Kształcenia Wydziału Nauk Biomedycznych i Kształcenia Podyplomowego, prof. dr hab. Józef Kobos, Pełnomocnik Rektora ds. Krajowej Struktury (Ram) Kwalifikacji, prof. dr hab. Jacek Bartkowiak, Przewodniczący Rady Bibliotecznej i Rady Programowej *Forum Bibliotek Medycznych* oraz wiele innych osobistości z różnych jednostek organizacyjnych Uniwersytetu Medycznego w Łodzi.

Wśród VIP-ów gościliśmy również dyrektorów: mgr inż. Błażeja Fereta, Przewodniczącego ŁASB, mgr inż. Piotra Szeflińskiego (LODMAN), mgr Elżbietę Skubałę z Politechniki Łódzkiej oraz mgr Małgorzatę Kosińską z Akademii Muzycznej w Łodzi.

Z zaproszonych osób zabrakło przedstawicieli Wydziału Farmaceutycznego UM, Katedry Bibliotekoznawstwa i Informacji Naukowej Uniwersytetu Łódzkiego oraz kilku innych łódzkich bibliotek naukowych.

Wszystkich Państwa bardzo serdecznie witam i dziękuję za przybycie do nas. Bardzo wysoko sobie cenimy obecność tak znamienitych Gości, Wykładowców i Uczestników warsztatów, którzy przyjechali do Łodzi z odległych stron naszego kraju.

Uprzejmie proszę doc. dr Zdzisława Piotra Szkutnika, Dziekana Wydziału Dziennikarstwa i Komunikacji Społecznej WSUS z Poznania, współorganizatora warsztatów, o kilka słów refleksji o wykładowcach i problematyce warsztatów.

- doc. dr Z. P. Szkutnik – „Bardzo serdecznie witam Państwa! Nazwano mnie współorganizatorem, ale wiedzą Państwo, że ten ciężar ponosił Dyrektor Ryszard Żmuda i Państwa Uczelnia. Czujemy się zaszczytzeni, że możemy gościć w Łodzi.

Polska jest sygnatariuszem deklaracji porozumienia w zakresie szkolnictwa wyższego. W związku z tym ciężą na naszym kraju pewne obowiązki, bardzo skrótowo sygnalizując pewne kwestie, chciałbym powiedzieć, że w procesie bolońskim nastąpiło przeniesienie punktu ciężkości w kształceniu systemu nauczania na rozwijanie

umiejętności uczenia się studenta. Nastąpiła duża zmiana, ponieważ odchodzimy od systemu takiego stacjonarnego układu w sensie liniowym na stylizowanie studenta. Zmienia się rola wykładowcy, źródła informacji, na organizatora procesu kształcenia, który będzie pomagał studentowi opanować wiedzę, prowadząc po wcześniej zaprojektowanej przez siebie ścieżce, ale dopuszczając samodzielność studenta. Podkreślam to specjalnie, ponieważ ten materiał, którym dysponują pracownicy bibliotek medycznych szczególnie przystaje do tego zadania. Jest szansa szczególnie dla różnych źródeł informacji, zwłaszcza elektronicznej i technik korzystania z niej.

Od tej strony patrząc jest to sytuacja idealna, będziemy powoli zmieniać nacisk, przechodząc od form sprzyjających temu behawiorystycznemu podejściu na konstruktywistyczne czyli na uaktywnianie studenta. Platforma Moodle wręcz idealnie do tego się nadaje, ponieważ jeżeli przyjrzymy się zasobom Moodle, narzędziom, które posiada, to 1/3 tych zasobów obsługuje właśnie tę behawioralną część statyczną powiedziałbym klasyczną, 2/3 właśnie to konstruktywizm. To właśnie zależy w procesie bolońskim, zresztą to świetnie będzie wyjaśniał doc. Tomasz Saryusz-Wolski, którego zaprosiliśmy na wystąpienie tutaj. Cieszymy się, że trafiliśmy do Uczelni, której Władze są bardzo otwarte. Akceptują ten cel dzięki czemu możemy się tutaj dobrze czuć. Jesteśmy tutaj także z powodu dynamiki dyrektora Ryszarda Żmudy i jego zespołu. Tylko cztery miesiące minęły a spotykamy się, żeby już go zrealizować. Jestem pełen uznania dla jego inicjatyw i realizacji podejmowanych przedsięwzięć. We wrześniu 2009 roku rozmawialiśmy, tam pojawił się ten wniosek zorganizowania warsztatów w Łodzi.

Będziemy mieli okazję wysłuchać bardzo dobrych wykładowców, najlepszych w tej dziedzinie: prof. Jerzy Miszke, to już ikona, w ich środowisku wszystkich, którzy badali technologie elektronicznego nauczania, Pan doc. Tomasz Saryusz-Wolski jako członek zespołu ekspertów bolońskich przekaze nam informacje na temat wszystkich zmian, które się w nich dokonują, bezpośrednio ze źródła. Z pierwszej ręki się o tym dowiemy. Panie, które poprowadzą warsztaty, Pan Żmuda tutaj wymienił Łódź, Kraków, Warszawę, Poznań, to są osoby, które wyjątkowo dobrze obeznane są w tym wszystkim, to są praktycy, nazwiska znane z literatury przedmiotu i pojawiające się często na konferencjach, to są najlepsi z najlepszych.

Myślę, że Państwo wiele skorzystają. Bo chcielibyśmy wszyscy, aby dydaktyka biblioteczna uprawiana przez nas przynosiła satysfakcję. Będziemy mieli świadomość, że postępujemy zgodnie z trendami, oczekiwaniami, że wprowadzamy nowoczesność.

Informatycy biblioteki uczelnianej dołożyli wszelkich starań, żebyśmy mieli najnowszą wersję Moodle, a żeby każdy miał założone konto, wykładowcy również. Wszystko jest przygotowane. Zobacz Państwo, że powinno to zagrać. Będziecie zadowoleni nie ma wątpliwości. Więc życzę Wam wszystkim jako zespołowi

satisfakcji z tego spotkania, jednocześnie wyrażam przekonanie, że wyjadą Państwo zadowoleni. Dziękuję jeszcze raz.”

Okolicznościowe przemówienia wygłosili:

- prof. dr hab. Anna Jegier: „Panie Przewodniczący, Szanowni Państwo! Kilka zdań pod adresem Państwa w imieniu Władz rektorskich i całej społeczności Uniwersytetu Medycznego w Łodzi.

Chciałabym bardzo serdecznie powitać wszystkich przybyłych do nas do Łodzi na warsztaty elektronicznego nauczania. Wszyscy jak tutaj jesteśmy, wiemy, że elektroniczne nauczanie, to nie tylko teraźniejszość, ale przeszłość.

To jest metoda nauczania, która spisuje się świetnie i daje nam takie efekty jak m.in. możliwość dowolnego wyboru, zmniejsza odległość od danego źródła wiedzy, daje nam możliwość korzystania z tego często przez dwadzieścia cztery godziny na dobę przez siedem dni w tygodniu. Wreszcie źródła tej wiedzy stają się dla nas po prostu bliższe.

W związku z tym, że wpisuje się wszystko świetnie w deklarację bolońską, której jesteśmy sygnatariuszami, myślę, że Państwa czas tutaj poświęcony nie będzie czasem straconym, wręcz przeciwnie. Gratuluję organizatorom i życzę wszystkim owocnych obrad.”

- prof. dr hab. Adam Antczak - podkreślił walory nauczania online i jego efekty w naszej Uczelni.

- prof. dr hab. Jacek Bartkowiak: „Pani Rektor, Panie Przewodniczący, Szanowni Państwo! Chciałbym wszystkich bardzo serdecznie przywitać na warsztatach elektronicznego nauczania. Przeczytałem w czasopiśmie, że biblioteka jest sercem uczelni². Z racji funkcjonowania w Radzie Bibliotecznej naszej Uczelni, stwierdzam, że jest to bardzo oczywista obserwacja. Doceniamy ogrom wysiłków pracowników, kierownictwa biblioteki, aby w tych warunkach finansowych i organizacyjnych wnieśli na poziom standardów, które obowiązują i to się udało. Jednym z tych przedsięwzięć jest właśnie elektroniczne nauczanie studentów inicjatywa, która dzisiaj jest realizowana.

Wszystkim uczestnikom tych warsztatów, życzę sukcesu i satysfakcji, ze zdobytej wiedzy, a organizatorom powodzenia w realizacji tego nauczania.”

Wykłady wprowadzające zaprezentowali: prof. dr hab. inż. Jerzy Mischke, Kraków – AGH: *Rola kompetencji w zakresie przetwarzania informacji, a projekty szkolnictwa wyższego* i doc. dr inż. Tomasz Saryusz-Wolski, Łódź – PŁ: *Przemiany w europejskim szkolnictwie wyższym wynikające z Procesu Bolońskiego, a nowe technologie uczenia się*.

W pierwszej części dostępnej dla wszystkich zainteresowanych, która odbyła się w Sali Tradycji Wojskowej Akademii Medycznej uczestniczyło ok. 60 osób. TV

² Ryszard Żmuda : Biblioteka jest sercem Uczelni. *Biul. Inf. UM* 2009 Vol. 2 nr 10 s. 16-19

Toya przeprowadziła wywiady z Rektorem Anną Jegier i z Dziekanem Zdzisławem Piotrem Szkutnikiem. Radio Łódź informowało na swojej antenie o odbywającej się konferencji. Także na łamach *Biuletynu Informacyjnego Uniwersytetu Medycznego w Łodzi* zamieszczono sprawozdanie i serwis fotograficzny na ten temat³.

Po przerwie na kawę/herbatę odbyła się druga dwudniowa robocza część warsztatów, którą koordynował doc. dr Zdzisław Piotr Szkutnik, Poznań – WSUS, która została przeprowadzona w Centrum Informatyczno-Telekomunikacyjnym Uniwersytetu Medycznego w Łodzi. Wzięło w niej udział 21 osób, ponieważ taką ilością komputerów dysponowała udostępniona nam Pracownia Komputerowa. Zainteresowanych było więcej. Biorąc ten fakt pod uwagę, rozważana jest możliwość zorganizowania drugiej tury warsztatów.

Zajęcia dydaktyczne poprowadzili: mgr Anna K. Stanisławska-Mischke, Kraków-UE i dr Magdalena Ratalewska, Łódź-UŁ: „*Tworzenie i realizacja scenariuszy szkoleń internetowych w środowisku Moodle*”; mgr Maria Wilkin i mgr Anna Żukowska, Warszawa-UW: „*Zasoby interaktywne w Moodle’u – ocenianie*”; mgr Magdalena Słocińska, Poznań-WSUS: „*Quiz jako jedno z narzędzi warsztatu wykładowcy*”.

Konspekt treści programowych:

- doc. dr Zdzisław Piotr Szkutnik: I. Oczekiwania wobec warsztatów: *Moodle w dydaktyce biblioteczej*. 1. Zarysowanie tła: - zwrócenie uwagi na tendencje w szkolnictwie wyższym do podnoszenia jakości edukacji - powiązanie z wymogami Procesu Bolońskiego, zwłaszcza z nowymi technologiami uczenia się. 2. Scenariusze szkoleń internetowych jako alternatywa kształcenia tradycyjnego. 3. Rodzaje materiałów i narzędzi w *Moodle’u*: - wspierające: „system nauczania” (związki z teorią behawioryzmu); moduły statyczne (6) – strony testowe, strony internetowe, odnośniki do dowolnych zasobów znajdujących się w Internecie, pliki multimedialne, etykiety, katalog kursu, - wspomagające „uczenie się” (związki z koncepcją filozoficzno-pedagogiczną konstruktywizmu); moduły interaktywne (11) pozwalające na aktywną naukę ukierunkowaną pojawiającymi się pytaniami, testami czy obowiązkiem przesyłania plików. Są to m.in. takie zasoby Moodle’a, jak: zadania, dziennik, lekcja, quiz, ankieta, strony wiki, warsztaty, słownik. II. Podsumowanie efektów przeprowadzonych warsztatów, w tym: nakreślenie zakresu problematyki dla następnego cyklicznego spotkania.

- mgr Anna Stanisławska-Mischke: 1. Analiza potrzeb uczestników szkolenia. Podsumowanie w postaci 2-4 możliwych scenariuszy szkoleń internetowych na przykładzie szkolenia bibliotecznego. 2. Zasady projektowania e-szkoleń.

³ Ryszard Ż m u d a : Warsztaty e-nauczania w Uniwersytecie Medycznym w Łodzi. *Biul. Inf. UM* 2010 Vol. 3 nr 1 s. 10-11, il., portr.; zob. też wersje online (<http://www.bg.umed.lodz.pl>)

3. Przygotowanie e-materiałów. Planowanie aktywności uczestników e-szkoleń.
Podsumowanie.

- dr Magdalena Ratalewska: - Filozofia e-learningu i filozofia moodle'a.
– Zasady projektowania serwisów internetowych. – Przygotowanie e-materiałów informacyjnych, dydaktycznych, aktywizujących i sprawdzających,
- Planowanie aktywności uczestników e-kursów, - organizacja pracy uczestników e-kursów.

- mgr Maria Wilkin: 1. Rola oceniania w procesie nauczania: - ocenianie jako ważna dziedzina współdziałania, - warunki sprzyjające współpracy.
2. Specyfika oceniania w e-nauczaniu: - odmienne warunki współdziałania, - konsekwencje tego dla oceniania. 3. Rola oceniania kształtującego w e-nauczaniu.
4. Formy oceniania w e-nauczaniu – możliwości, rola, trudności: a. Ocenianie automatyczne (testy): - rodzaje zadań zamkniętych, - na co zwracać uwagę przy tworzeniu testów, - przykłady złych zadań zamkniętych. b. ocenianie przez nauczyciela (zadania zamknięte): - rola zadań zamkniętych w procesie uczenia się, - dwa scenariusze zadań zamkniętych, - edukacyjne korzyści.

- mgr Anna Żukowska: 1. Wybrane składowe Moodle (dające możliwości oceniania) – konfiguracja, umieszczanie na kursie, podgląd studenta, sposób oceniania – prezentacja (forum, zadania, quiz). 2. Praktyczne ćwiczenia – wykonywane przez kursantów: dodawanie składowych, ocenianie kolegów, podgląd już wystawionych ocen. 3. Arkusz ocen – wyświetlanie ocen, sposób liczenia oceny końcowej, widoczność ocen, kategorie, skala ocen (używanie i tworzenie), „ręczne” wpisywanie ocen (od strony arkusza).

- mgr Magdalena Słocińska: Samodzielne projektowanie quizu przez uczestników – narzędzia służące do projektowania quizu, - etapy, możliwości oceniania, - stworzenie quizu i nabycie umiejętności tworzenia różnych typów pytań.

Na zakończenie, w Sali Senackiej WAM, nastąpiło podsumowanie warsztatów przez doc. dra Zdzisława Piotra Szkutnika i dr Ryszard Żmudę oraz wręczenie przez prof. dr hab. Jacka Bartkowiaka n/w osobom 21 Certyfikatów, dokumentujących ukończenie warsztatów e-nauczania w Łodzi:

mgr Iwona Adach, Lublin - UM
mgr Bogumiła Bruc, Łódź-UM
mgr Dagmara Budek, Szczecin-PAM
mgr Jolanta Cieśla, Kraków-CM UJ
mgr Agnieszka Czarnicka, Warszawa-WUM
mgr Jarosław Dybała, Wrocław-AM
mgr Wioletta Dyjas, Katowice-SUM
mgr inż. Monika Fiedorowicz, Białystok-UM
mgr Małgorzata Florianowicz, Gdańsk-GUMed

mgr Ewa Grządzielewska, Poznań-UM
mgr Emilia Karwasińska, Poznań - UAM
mgr Piotr Karwasiński, Poznań - UAM
mgr Ireneusz Korfel, Kraków-CM UJ
mgr inż. Witold Kozakiewicz, Łódź-UM
mgr Teresa Krzyżaniak, Bydgoszcz-CM UMK
mgr Monika Kubiak, Bydgoszcz – CM UMK
mgr Małgorzata Omilian-Mucharska, Gdańsk- GUMed
mgr Anna Radomska, Łódź - IMP
mgr inż. Edyta Rogowska, Szczecin-PAM
mgr Iwona Stebner, Poznań - UM
mgr Marzena Świerczyńska, Wrocław-AM

Poprosiłem mgr Renatę Sławińską, dyrektora Biblioteki Głównej Akademii Medycznej we Wrocławiu, koordynatora ujednoczenia w skali kraju treści programowych zajęć dydaktycznych prowadzonych w bibliotekach uczelni medycznych, aby zorganizowała ankietę na temat uwag uczestników o warsztatach, które odbyły się w Łodzi. Otrzymałem n/w tekst:

Podsumowując: - warsztaty uznano za dobrze przygotowane organizacyjnie, potrzebne i udane, - wskazano na konieczność przeprowadzenia kolejnych warsztatów, z nastawieniem na ćwiczenia praktyczne (zamieszczanie materiałów na platformie, zakładanie kont, zarządzanie kontami, weryfikacja zdobytej wiedzy), o ile to możliwe w mniejszych grupach, - należy ustalić wspólną, szczegółową koncepcję e-learningu, - kolejne warsztaty powinny zostać przeprowadzone w oparciu o nadesłane wcześniej, zweryfikowane i ujednoczone materiały.

Warsztaty powinno poprzedzić spotkanie zespołu koordynacyjnego z przedstawicielami bibliotek w celu ustalenia pewnych podstawowych kwestii, w tym: 1. miejsca/miejsc posadowienia szkolenia, 2. sprawy ewentualnej wspólnej platformy i administracji samą platformą, 3. podziału kursu na uczelnie (struktura kursu), 4. przyjęcia ostatecznej koncepcji organizacji kursu w zakresie: wspólnych treści, prezentacji własnych oraz zarządzanie kontami uczestników, 5. prowadzących i zakresu ich zadań, 6. sposobu prezentacji treści (html czy pdf), 7. sposobu weryfikacji znajomości treści (test, zadania otwarte?) i założeń dotyczących rodzaju, liczby i wagi pytań.

Nadesłane szczegółowe odpowiedzi.

Białystok: Warsztaty e-nauczania w Łodzi cechowały się bardzo dobrym przygotowaniem organizacyjnym. Uczestnicy mieli możliwość zdobycia nowych umiejętności poprzez praktyczne zajęcia przy komputerze. Zespół osób prowadzących ćwiczenia był profesjonalny i w przystępny sposób przekazywał wiedzę uczestnikom szkolenia.

Bydgoszcz: Plusy: - dobra organizacja, - ciekawe, -profesjonalne. Minusy: - za duże grupy (dwóch prowadzących, którzy nie do końca mogli przekazać wszystko co chcieli, można było przeprowadzić to, np. w dwóch grupach, po połowie z każdą prowadzącą osobą) – nie wykorzystany potencjał osób prowadzących, - za dużo teorii, - materiały z pierwszego dnia miały być dostępne na serwerze przez tydzień po Warsztatach, niestety nie były dostępne⁴. Właściwie dostępne były tylko te dotyczące Quizu, - można się zastanowić nad przeprowadzeniem takich Warsztatów na odległość.

Gdańsk: 1. Warsztaty oceniamy jako przygotowane i prowadzone bardzo profesjonalnie. Zarówno część teoretyczna, jak i ćwiczenia przybliżyły nam miejsce i rolę biblioteki we wspomaganiu umiejętności uczenia się. Materiały i zajęcia praktyczne były jednak mocno rozbudowane i z racji możliwości zbyt skondensowane w czasie. Niestety zbyt małe pomieszczenie wpływało negatywnie na komfort zajęć. W związku z powyższym, chcielibyśmy zasugerować, by kolejne spotkanie warsztatowe zorganizowano bez rozszerzenia liczby uczestników. Zabrakło nam także możliwości dyskusji i wymiany poglądów w trakcie ćwiczeń.

2. Na etapie przygotowań kursów dla doktorantów widzimy potrzebę ustalenia zasad, które pozwolą na zaprojektowanie szkoleń w jednolitej konwencji. Obawiamy się, że szerokie możliwości, jakie daje platforma Moodle, mogą przyczynić się do zbyt dużego zróżnicowania poszczególnych części kursu. Żałujemy, że w trakcie warsztatów nie było możliwości zapoznania się z dotychczas nadesłanymi modułami szkoleniowymi i przeprowadzenia ćwiczeń w oparciu o te materiały. Formułowanie dalszych uwag i propozycji szczegółowych rozwiązań będzie możliwe dopiero po udostępnieniu każdej placówce dotychczas przygotowanych materiałów wraz z częścią pytań kontrolnych. Wtedy też będzie można ocenić ich spójność i ujednoczyć poziom.

Katowice: Warsztaty rzuciły światło na możliwości platformy Moodle i jednocześnie uzmysłowiły uczestnikom, jak dużego zakresu wiedzy i umiejętności wymaga przygotowanie kursów pomocnych w dydaktyce bibliotecznej. Wykładowcy starali się przekazać maksimum istotnych informacji o samej platformie i zasadach, którymi należy kierować się przy tworzeniu kursu, podkreślając przede wszystkim wybór rodzaju e-szkolenia, określenie jego celu i ukierunkowanie na potrzeby biblioteki.

W części praktycznej warsztatów mgr Anna Stanisławska-Miszke i dr Magdalena Ratalewska zwracały uwagę, na kolejne kroki wdrażania platformy, a więc opracowanie planu działania, obejmującego szczegółową koncepcję szkolenia, wybór treści i metod nauczania, sformułowanie dokładnego scenariusza, a następnie stworzenie pliku (za pomocą różnorodnego oprogramowania), które dopiero można zaimplementować na platformę Moodle. Oddzielnym i obszernym zagadnieniem jest

⁴ Przyczyna – żądanie przez prelegentów z Krakowa dodatkowej dopłaty 5 000 zł

przygotowanie narzędzi do oceny wiedzy, jaką posiadał student w trakcie e-szkolenia, czyli opracowanie testów, quizów itp.

Moim zdaniem, styczniowe warsztaty były na pewno doskonałym wstępem do dalszego etapu nauki dla bibliotekarzy, w większości po raz pierwszy stykających się z szerokim zagadnieniem e-nauczania i samej platformy Moodle. Uważam, że tego rodzaju szkolenia powinny być kontynuowane.

Kraków: W naszej opinii kurs, w którym uczestniczyliśmy wprowadził w tematykę szkoleń zdalnych (e-learning) na poziomie podstawowym. Oceniamy platformę Moodle jako bardzo pożyteczne narzędzie do wykorzystania w bibliotekach szkolących użytkowników. W przyszłości mogłoby ono być wykorzystane jako wspólna platforma nauczania studentów, doktorantów itp. w bibliotekach medycznych. Przy współpracy tychże bibliotek można zbudować wspólnie kanon szkoleń organizowanych przez biblioteki lub uczelnie. Wymagałoby to dalszych szkoleń.

Poznań: Pierwszy raz pracowałam na platformie Moodle, nie było to proste bo dla nas nowe, byłoby dobrze gdyby już były posadowione materiały do kształcenia doktorantów, wtedy te ćwiczenia byłyby efektywniejsze. Warsztaty i wprowadzające referaty dot. nowoczesnego kształcenia były interesujące i powinny być dalej kontynuowane. Nauki nigdy nie za wiele.

Szczecin: W mojej opinii warsztaty były bardzo potrzebne. Ciekawe były dwa pierwsze wystąpienia. Dotyczyły tematyki ogólnej, ale powszechnie niezbyt dobrze znanej. Dobrze poprowadzone były również ćwiczenia przez Magdalенę Słocińską oraz Marię Wilkin i Annę Żukowską. Miały najbardziej praktyczny wymiar. Najmniej przydatna była część prowadzona przez Annę Stanisławską-Mischke oraz Magdalенę Ratalewską – zbyt ogólna tematyka i teoretyczny charakter – niezbyt trafiona – biorąc pod uwagę, że kierowana do osób, które od wielu lat zajmują się dydaktyką.

Warszawa: Same wykłady i część praktyczna pozostają bez zarzutu. Oczekiwaliśmy jednak, że ćwiczyć będziemy na platformie, gdzie umieszczone będą przesłane przez nas materiały, a przynajmniej część spotkania dotyczyć będzie ogólnopolskiego programu szkoleń dla doktorantów. Tymczasem warsztaty poświęcone zostały jedynie funkcjonalności samej platformy, bez słowa komentarza na temat realizacji ogólnopolskiego przedsięwzięcia.

Wrocław: Warsztaty należy uznać za udane jeśli chodzi o zainicjowanie wspólnych działań w zakresie szkoleń e-learningowych. W przeważającej części wystąpień dominowała wiedza teoretyczna. Jeśli chodzi o część praktyczną, która jest bardzo przydatna do przeniesienia na przestrzeń on-line, była niewystarczająca.

Prowadzący ćwiczenia udostępnił uczestnikom konta już przez nich założone z naszymi danymi personalnymi. Od strony praktycznej nie tworzyliśmy zarówno kont dla użytkowników indywidualnych, jak i grupowych. Uważam, że powinno zostać to uwzględnione. Powinno odbyć się ponowne szkolenie uzupełniające i przypominające poruszanie się po kursach tworzonych na platformie. Tych ćwiczeń praktycznych

z możliwością jakie daje Moodle było bardzo mało i nie dla wszystkich zostały pokazane w czasie warsztatów. Można jednak uznać, że warsztaty były dobrym wprowadzeniem w tą interesującą i przyszłościową tematykę.

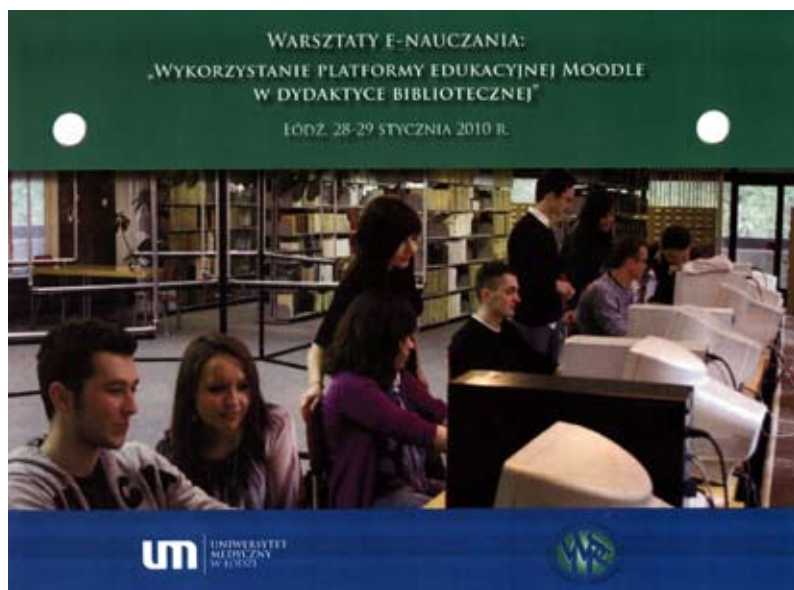
Reasumując należy podkreślić, że platforma edukacyjna Moodle może być również wykorzystana do prowadzenia innych przedmiotów i kursów szkoleniowych. W naszej księżnicy informujemy także o sposobach korzystania z baz danych i katalogów komputerowych (<http://kurs.bg.umed.lodz.pl>).

Sądzę, że tematyka wykładów, prezentacji i ćwiczeń przeprowadzonych w Łodzi, powinna być pomocna bibliotekom uczelnianym w Polsce, które prowadzą: „Przysposobienie biblioteczne” dla studentów I roku wszystkich kierunków studiów oraz „Informację naukową” dla doktorantów.

Jestem bardzo wdzięczny Władzom naszej Uczelni, Autorom wykładów, prezentacji i ćwiczeń, Przewodniczącemu obrad, Współorganizatorowi i koordynatorowi warsztatów, za uświetnienie swoją obecnością naszego edukacyjnego przedsięwzięcia, które uważam za udane⁵.

Sprawne zorganizowanie warsztatów zależało od wielu osób, m.in. z Wydziału Wojskowo-Lekarskiego, Centrum Informatyczno-Telekomunikacyjnego, Biura Promocji i Wydawnictw oraz Biblioteki Głównej Uniwersytetu Medycznego w Łodzi.

Wszystkim należą się podziękowania.

⁵ Zob. serwis fotograficzny z warsztatów e-nauczania w Łodzi s. 609-645